

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente West Betuwe
T.a.v.
Postbus 6267
4000 HG Tiel

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer
7724863

Onze referentie
1383577

Datum 07 juli 2023
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Naam Molen De Vrijheid
Adres Molendijk 10
Postcode/plaats 4153AV Beesd
Gemeente/provincie West Betuwe; Gelderland;
Monumentnummer 16467

Geacht college,

Op 14 april 2023 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden. Op 4 juli 2023 zijn op verzoek aanvullende stukken gestuurd. Eerder is op 6 januari 2022 een negatief advies afgegeven.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden de volgende voorschriften:

- *Startoverleg*: voorafgaand aan de uitvoering wordt een startoverleg georganiseerd door de initiatiefnemer met daarbij aanwezig de hiervoor genoemde partijen (gemeente, provincie Gelderland, RCE). Tijdens dit startoverleg worden de in dit advies benoemde aandachtspunten afgehandeld;
- Geef in de werkomschrijving aan hoe je het doorzakken van de overring en slijtage aanpakt;
- Houtkwaliteit keerkuij nader onderzoeken en eventueel herstellen;
- Het riet niet met RVS-draad maar met touw binden in verband met beweging en bluswerkzaamheden in geval van brand;
- Gebruik voor de roewiggen beukenhout;
- Naden en scheuren niet opvullen met een vulmiddel (Dryflex)

- Bij het vernieuwen van de voorkeuvelens planken geen compriband voor de naden gebruiken.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Voor Molen de Vrijheid is een omgevingsvergunning aangevraagd voor restauratie van de kruivloer met keerkuip, de overring en de neuten en het versterken van de voeghouten. Daarnaast vindt groot onderhoud plaats aan de molen. Het wiekensysteem wordt vernieuwd.

Motivering

Ik adviseerde u eerder om de gevraagde omgevingsvergunning (nog) niet te verlenen. Ik gaf aan dat nader onderzoek noodzakelijk is naar de oorzaak van het probleem van het vastlopen van de kap bij het kruien. Daarna kan een herstelplan gemaakt worden hoe met de monumentale onderdelen van de kap moet worden omgegaan.

Aan dit advies is te weinig gevolg gegeven, waardoor ik eigenlijk genoodzaakt ben om weer negatief te adviseren. Ik zie ook dat het belangrijk is om met zijn allen te zorgen dat de molen weer werkbaar wordt gemaakt. Ik adviseer daarom een startgesprek te voeren tussen molenmaker, molenaar, adviseur en gemeente (Omgevingsdienst Rivierenland), provincie en RCE om de nog openstaande zaken te bespreken en afspraken te maken over de aanpak van de werkzaamheden.

In ieder geval is van belang om gezamenlijk vast te stellen wat de oorzaak van het zwaar kruien van de molen is. Dan kan ook naar een oplossing toegewerkt worden. Het is overigens positief dat het verzakken van de voeghouten verholpen worden. Daarbij blijven de historisch waardevolle voeghouten en de spanners behouden. Ook het doorzakken van de overring en de slijtage worden aangepakt door middel van het aanbrengen van een gegalvaniseerde stalen plaat op de kruivloer en onder de overring. Let op dat de omschrijving van deze laatste werkzaamheden niet in de werkomschrijving versie 14-06-2023 staat, wel in de omschrijving subsidieaanvraag. Pas dit aan.

Eerder adviseerde ik om een resistografisch onderzoek te laten uitvoeren naar de houtkwaliteit van de keerkuip. Ik zie geen resultaten van het onderzoek, zodat ik ook niet kan oordelen of de kuip nog sterk genoeg of hersteld of vervangen moet worden. Ik adviseer dit onderzoek alsnog te doen.

Ik kan akkoord gaan met het vervangen van beide stalen roedes. Het oud-Hollands hekwerk op de vier wieken wordt weer teruggebracht.

Ten aanzien van het vervangen van de rietdekking is het toepassen van RVS draad niet akkoord vanuit brandveiligheidsoverwegingen. Het riet op molenkappen en -lijven moet met touw gebonden worden in verband met beweging en bluswerkzaamheden in geval van brand.

Dan nog enkele opmerkingen over de werkomschrijving:

Ik adviseer voor de roewiggen beukenhout (43.01.05) te gebruiken in plaats van bilinga. Ik adviseer de naden en scheuren niet op te vullen met het vulmiddel Dryflex (46.03.05). Een molen is bewegelijk en langs de rand van het vulmiddel ontstaan gemakkelijk nieuwe scheuren en vochtbruggen. Dat is niet wenselijk.

Onze referentie

1383577

Ik adviseer om bij het vernieuwen van de voorkeuvelens planken (24.01.07) de naden niet te voorzien van compriband. Compriband houdt vocht vast en vormt een risico.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,